

6. NAPIREND: Munkaterv a 2017-es évre

Az alábbiakban áttekintést nyújtunk a CESCI 2017-es tervezett szakmai tevékenységeiről.

A) A CESCI szolgáltató jellegének erősítése

Az előző évek során egyesületünk szakmai szervezete a CESCI hazai és nemzetközi kapcsolatrendszerének megerősítésére, ismertségének és elismertségének növelésére koncentrált erőforrásait. Mára a fő célt sikerült elérni, a CESCI mind Magyarországon, mind nemzetközi szinten elismert szereplője a határ menti együttműködésekkel kapcsolatos szakmai diskurzusnak.

A 2017-es évtől kezdve ennek a fokozatos építkezésnek az eredményeire alapozva szeretnénk megerősíteni az egyesület szolgáltató jellegét, két szinten: a tagjaink irányában, valamint a nemzeti és nemzetközi szakpolitikai intézmények felé.

1. *A tagi szolgáltatások rendszerének kialakítása*

2016 nyarán kérdőívvel kerestük meg tagjainkat, amelynek a segítségével felmértük a szolgáltatások iránti igényeket. Tagjaink 80%-a töltötte ki a kérdőívet. A beérkezett válaszok alapján az idei évben jelentősen bővítjük a tagok irányában nyújtott szolgáltatásaink körét.

1.1 Tagi hírlevél

A kérdőív eredményeire tekintettel, tavaly ősz óta jelentetjük meg 2-3 havonta tagi hírlevelünket, amely a magyar és angol nyelven kiadott szakmai hírlevelünktől eltérően elsősorban praktikus jellegű információkat tartalmaz. Ezt az információs forrást 2017-ben is rendszeresen ki fogjuk küldeni a tagságnak.

1.2 Forrástérkép

Az elmúlt évek során számos magyar és külföldi önkormányzat és egyéb szervezet számára készítettünk fejlesztési forrástérképet. Ezeknek a forrástérképeknek a készítése során nagy mennyiségű információ halmozódott fel egyesületünknel a különböző (hazai, uniós, Unión kívüli) pályázati forrásokról, amelyekből egy átfogó mátrixot készítettünk. Ezt az adatbázist szeretnénk a tagjaink számára on-line formában elérhetővé tenni, amire az arculati megújuláshoz kapcsolódóan, az új honlapunk kialakításával párhuzamosan kerülhet sor.

1.3 Képzések

A kérdőívben tagjaink jelezhetik képzési igényeiket is. A visszajelzések alapján 2017 őszén elindítjuk a képzési szolgáltatásainkat, amelyek a határon átnyúló együttműködést segítő készségek fejlesztését segítik majd. A beérkező válaszok alapján a legnagyobb érdeklődés a projektfejlesztés, valamint a határon átnyúló együttműködésekkel kapcsolatos szakmai tudásátadás iránt mutatkozik.

1.4 Tanulmányutak

Új kezdeményezésünk a tagok számára tanulmányutak szervezése a tapasztalatok megosztása érdekében. Az első tanulmányútra idén tavasszal kerül sor, Baszkföldön, az INFH közreműködésével és a térségben érintett francia regionális önkormányzat támogatásával.

1.5 Szakmai konferenciák

Egyesületünk eddig is rendezett szakmai konferenciákat, amelyek értelemszerűen nyitottak voltak a tagok számára is. 2017-től azonban kimondottan olyan szakmai rendezvényeket is szervezünk, amelyek a tagjaink többségét adó helyi és területi önkormányzatok számára fontos témákat

dolgoznak fel, elsősorban a 2020 utáni uniós ciklusra felkészítve őket. Az első ilyen minikonferenciát éppen a közgyűlésünkhöz kapcsolódóan rendezzük meg, az uniós várospolitikai jövőjéről.

1.6 Kutatói könyvtár

Egyesületünk az elmúlt években jelentős könyvállományra tett szert a határon átnyúló együttműködések témájában, amely valószínűleg egyedülálló hazánkban. A könyvállományt 2017-ben feldolgozzuk, és elérhetővé tesszük a kutatók, elsősorban a tagjaink számára.

2. *Budapest Observatory of Borders*

Tevékenységeink súlypontja az elmúlt évek során fokozatosan tevődött át a tervezési feladatokról a határon átnyúló együttműködésekkel érintő szakpolitikákat támogató aktivitásokra. A 2016-ban elindított *Budapest Observatory of Borders* elnevezésű projekt megvalósítása részben erre a változásra reflektál, részben pedig a hálózat kiszélesítése (CESCI Balkans, CESCI Carpathia) nyomán kialakult új helyzetre.

Az uniós szakpolitikák alakítását, valamint az ezekkel kapcsolatos információk hazai átadását segítő munkánk magába foglalja publikációk megjelentetését, szakmai háttéranyagok összeállítását, képzések, konferenciák, műhelyek megrendezését, valamint az európai vagy makroregionális szintű hálózatokban történő aktív részvételt.

2.1 Tervezett publikációink

2016-ban elkezdtük az eddigi szakmai tevékenységünk eredményeit összefoglaló / feldolgozó tanulmányok összeállítását, megjelentetését. 2017-ben ezt a munkát folytatni kívánjuk.

- **The Carpathian Convention:** tanulmány a Kárpátok Konvenció kialakulásáról, struktúrájáról, fejlesztési terveiről (szervezetfejlesztési elemzés; tavaly elkezdett munka, amelynek véglegesítése folyamatban van) [szerző: dr. Rudolf Bauer, a CESCI Carpathia igazgatója]
- **Phantom borders:** az Intézet munkatársai által az esztergomi-párkányi térségben végzett, térhasználati szokásokat érintő kutatások összefoglaló tanulmánykötete (elsősorban térelméleti vonatkozású tudományos írások – határon átnyúló programozási fókusszal; 2016-ban elkezdett munka) [szerzők: Balogh Péter, Bottlik Zsolt, Farkas György, Letenyei

László, Morauszki András; belső szerzők: Gyelník Teodor, Jaschitz Mátyás, Ocskay Gyula, Pete Márton]

- **Territorial observation:** a MOT által 2012-ben elindított konzultációs folyamat központi témája a határ menti tervezéshez, fejlesztéshez szükséges területi adatok elérhetőségének, harmonizációjának biztosítása. A témában 2015 őszén rendeztünk nemzetközi szemináriumot. A szeminárium eredményeire alapozva szeretnénk megjelentetni egy jó példákat is bemutató tanulmánygyűjteményt. A kiadvánnyal a határ menti területi hatáselemzéssel (Territorial Impact Assessment) kapcsolatos uniós diskurzust is támogatnánk (tervezési módszertani háttérdokumentum) [nemzetközi szerzőgárdával].
- **Cross-Border Review 2017:** az Európa Intézet tudományos évkönyve, amelyet immár éves rendszerességgel jelentetünk meg, nemzetközi szerzőgárda bevonásával; 2016-tól rangos kutatókból álló nemzetközi szerkesztőség segíti James W. Scott főszerkesztő munkáját (határtani tudományos kiadvány, a közép- és kelet-európai térségben az egyetlen ilyen tematikájú periodika, angol nyelven) [saját kiadvány]
- **Falu Város Régió:** a magyar területfejlesztési szakma első számú folyóiratában immár rendszeresen publikálunk. A 2017 első felében megjelenő számban két írásunk jelenik meg. Gyelník Teodor és Pete Márton *Határokon át: A határon átnyúló együttműködések földrajzi és strukturális jellemzői a Duna Régió területén* címmel foglalták össze a *Crossing the Borders* projekt eredményeit; Dubniczki Kitti pedig *Két város – egy terv* című írásában mutatja be Szilágyi K. Lilla CESCI által publikált elemzését a két Komárom közös rendezési tervéről. Felkérést kaptunk az év második felében, a területi monitoring témájában megjelenő számhoz is.
- **Munkatársaink további publikációi:** két munkatársunk (Jaschitz Mátyás és Ocskay Gyula) külső szakértőként vesz részt a Nemzeti Közszolgálati Egyetem *Digitális kormányzás, digitális állam* kiemelt kutatóműhelynek a KÖFOP által támogatott munkájában. A műhely lehetőséget biztosít egyrészt a CESCI eredményeinek publikálására, másrészt szakmai rendezvények lebonyolítására. A projekt keretein belül 2017-ben Jaschitz Mátyás *Területi folyamatok innen és túl – Magyar határ menti tervezési körkép* című tanulmányának megjelentetésére kerül sor, de megkezdődik további 5 publikáció előkészítése is.

2.2 Szakpolitikai támogatás, szakmai háttéranyagok összeállítása

A CESCI megalakulása óta számos szakmai hozzászólást, döntés-előkészítő tanulmányt, háttérelmézést készített a magyar és az uniós szakpolitikák támogatásának céljával. A szervezet megújulásával ezek a tevékenységek az eddiginél is nagyobb hangsúlyt kapnak.

A Szlovákia-Magyarország INTERREG V-A program Szakmai Titkárságával együttműködve veszünk részt a program 3-as prioritási tengelyéhez kapcsolódó, határon átnyúló foglalkoztatási

akciótervek kidolgozását és megvalósítását segítő pályázati kiírás előkészítésében, a szükséges dokumentumok összeállításához és a pályázati rendszer kialakításához nyújtott segítséggel. A szakmai tanácsadáshoz díjazás nem kapcsolódik. Az előzetes megbeszélések alapján az SZPI számára a vonatkozó kiíráshoz kapcsolódóan folyamatos help desk-et működtetünk majd, a megfelelő színvonalú pályázatok beérkezése érdekében.

Az Igazságügyi Minisztérium államtitkárának megkeresésére állítottuk össze Esztergom város kormányzati fejlesztési koncepcióját, amelynek továbbgondozása 2017-ben is folytatódik: a beérkezett kérések alapján, szakértői egyeztetést követően módosítottuk a dokumentumot, és jeleztük készségünket a program esetleges megvalósítása esetén térítésmentes mentorálására is. A dokumentum kapcsolódik az egyesületünk által számos alkalommal elindítani javasolt határvárosi programhoz, és illeszteniünk kell a dunakanyari kiemelt turisztikai fejlesztésekhez is.

Egyesületünk alapítása óta aktívan részt vesz a magyar európai területi társulásokat érintő kormányzati munkában. Az általunk indított, évente 3-4 alkalommal megrendezett ETT-műhelyek jelenleg a Külgazdasági és Külügyminisztérium finanszírozásában kerülnek lebonyolításra, de a szakmai tartalom biztosítása érdekében mi is részt veszünk az egyes műhelyek szervezésében, valamint jelen is szoktunk lenni azokon – 2017-ben sem lesz ez másként.

Ezen kívül számos alkalommal nyújtunk díjmentes segítséget ETT-k alapításához (jelenleg egy ilyen társulás létrehozásán dolgozunk, a magyar-szlovén határvidéken a két kormány által 2016-ban rendezett együttes ülés döntése alapján), valamint fejlesztési munkájához (pl. projektfejlesztési műhelyek, jogi tanácsadás, szakmai háttéranyagok elkészítése, projektpartnerek kiközvetítése stb.). Ezekkel 2017-ben is számolunk, az ETT-ktől beérkező egyedi megkeresések alapján.

Ezzel párhuzamosan egyesületünk is elindult a KKM által az ETT-k projektfejlesztésének támogatására megjelentetett, a KÖFOP által finanszírozott keretszerződéses kiírásán. Amennyiben a pályázatunk sikeres lesz, akkor az év második felétől számíthatunk a társulások uniós pályázatait előkészítő feladatokra – immár a keretszerződésen belül.

2017-es fejlesztésünk az ETT-témában egy on-line platform lesz (EGTC Monitor), amely magyar és angol nyelven nyújt majd információkat a magyar részvételű ETT-kről. A társulásokkal együttműködésben fejlesztendő felület egyrészt az egyes ETT-k aktuális híreit jeleníti meg, másrészt a CESCI által időről időre elkészített elemzéseknek, tematikus térképeknek biztosít helyet. A cél az uniós közvélemény tájékoztatása a magyar társulások által végzett munkáról, működési körülményeiről. A platform fog a jövőben helyet biztosítani a belső ETT-s fórumnak is.

Hozzászólást készítünk az Európai Bizottság által az ETT-politika eredményességét mérő módszertanhoz, a regionális politika jövőjét érintő konzultációhoz, valamint a 7. kohéziós jelentéshez kapcsolódóan.

2017-ben három szinten folytatódik tovább a 2016-ban a jogi akadálymentesítés témájában megkezdett munka. Egyrészt szakmai támogatást nyújtunk az Igazságügyi Minisztérium számára az akadálymentesítés háromszintű intézményrendszerének (tárcaközi munkacsoport, vegyes bizottságok rendszere, V4 szintű koordináció) kiépítéséhez. Másrészt aktívan veszünk részt a témához kapcsolódó uniós konzultációs folyamatban, a 2016-os projekt eredményeit bemutató összefoglalót juttatunk el az azonos tematikájú Cross-Border Review projekt menedzsmentjéhez, a DG Regióhoz.

Harmadrészt az Igazságügyi Minisztérium támogatásával 2017-ben négy területen visszük tovább az előző évi projekt eredményeit: segítséget nyújtunk az ETT-k alapítását lehetővé tevő végrehajtási rendelet megalkotásához a szomszédos Szerb Köztársaság kormányának; elindítunk egy-egy munkacsoportot a jogi akadályok kezelése érdekében a helyi termékek piacra jutását, valamint a mentőautók határon túli szolgáltatásnyújtását elősegítendő; valamint felmérjük a határ menti ingázással kapcsolatban jelenleg meglévő információforrásokat, és javaslatot teszünk ezek integrációjára.

Minden évben komoly energiákat fordítunk arra, hogy különböző uniós és Unión kívüli kiírások segítségével valósítsunk meg szakmai és szakpolitikai tartalmú projekteket. A jelen terv készítésének időpontjában két pályázatunk elbírálására várunk.

A Duna Stratégia stratégiai alapjához a dunai és az adriai-jón makrorégió határon átnyúló együttműködéseinek platformját létrehozni, valamint az ifjúság bevonását elősegíteni hivatott ötlettel pályáztunk. Partnereink: az AEBR, a CESCI Balkans és az ISIG.

Az Erasmus+ program Stratégiai Partnerségek tengelyének kiírására a CESCI kezdeményezésére, a kehli Euro-Institut vezető partnerségével nyújtottuk be a CB ManGo elnevezésű, a határon átnyúló fejlesztések és kormányzás menedzsereit képezni hivatott uniós szintű hálózat kialakítását célzó pályázatunkat.

Idén újra pályázzunk a Horizont 2020 program Twinning kiírásán, amelynek célja, hogy nyugati partnereink tapasztalataira alapozva erősítsük a CESCI-nek a hazai egyetemi és akadémiai élettel meglévő kapcsolatait.

A Visegrádi Alaphoz a jogi akadálymentesítés V4 szintű koordinációját segíteni hivatott projekttel tervezünk pályázni.

A SYSTRA nevű brit közlekedési tanácsadó cég és a francia MOT megkeresésére veszünk részt az Unió belső határai mentén hiányzó vasúti kapcsolatok felmérését célzó pályázaton. Amennyiben a tenderünket elfogadják, a kelet-európai térségben elsősorban feltáró jellegű munkát kell majd végeznünk.

2.3 Képzések, konferenciák, műhelyek megrendezése

Egyesületünk minden évben több nemzetközi szakmai rendezvényt is lebonyolít, általában társszervező partnerekkel közösen.

2017-ben is megrendezzük a szlovén és magyar szereplők részvételével, a két ország nagykövetségének pártfogásával 2015-ben elindított *szentgotthárdi projektfejlesztő szemináriumot*. A szemináriumon magyar és szlovén önkormányzatok, felsőoktatási intézmények és vállalkozások képviselői vesznek részt, részvételi díj nélkül (2016-ban 120 résztvevőnk volt).

A már említett KÖFOP-pályázat keretében a határon átnyúló kormányzás témájában rendezünk előadássorozatot, a téma kiemelkedő európai szakértőinek bevonásával (2017-ben terveink szerint 4 ilyen műhelyre kerül sor), valamint egy nemzetközi konferenciára is sor kerül, a határon átnyúló területi tervezésről, Duna-medencei területi fókusszal. A *Macro-regional policy challenges and best practice solutions for joint cross-border planning - governance and interoperability* című, az NKE-vel közös novemberi konferenciára mintegy 100 résztvevőt várunk, előadásait 2018-ban meg is jelentetjük.

Egyesületünk történetének legjelentősebb rendezvényére készülünk 2018-ban, amikor az Association of Borderlands Studies (ABS: Határtani Egyesület) világkonferenciáját rendezzük meg a Bécsi Egyetemmel és az ELTE-vel közösen. A mintegy 600 résztvevős konferencia már tavaly is adott feladatokat a CESCI-nek, de a szervezés most kezdődik igazán.

Önkéntesen foglalkozunk az erdélyi Mezőség fejlesztéséhez kapcsolódó mentori tevékenységgel is. Az Országgyűlés Hivatalával együttműködve készítettük el a térség magyarságát érintő 2017-es akciótervünket. A következő évekre átfogó akcióterv kidolgozását tervezzük, amelyhez kapcsolódóan 2017-ben két műhelyt szeretnénk rendezni. Mindkét műhelyt a 2018-2022-es akcióterv összeállításának szenteljük. A résztvevők civilek, egyházi személyek, oktatási intézmények képviselői, akik számára a részvétel ingyenes. A CESCI ezeknek a műhelyeknek a szakmai koordinátora, és mentorálja az akciótervbe bekerülő projektek elkészítését is.

Ugyancsak a program részeként rendezünk ifjúsági vezetőképzőt Magyarhertelenden, a nyár folyamán; a meghirdetendő felhívásra beérkező jelentkezők közül mezőségi partnereink által kiválasztott, 20-25 fiatalot képeznénk ki a helyi közösségépítési feladatok ellátására, és egy látóút segítségével magyarországi partnereket is bevonunk a munkába.

Továbbra is segítjük a határ menti szereplőket projektjeik kidolgozásában, forrástérképek összeállításával, partnerek kiközvetítésével, valamint konkrét projektfejlesztési munkával.

2.4 Aktív részvétel az európai szakmai hálózatok munkájában

Tevékenységünk fontos pillérét jelenti a többi európai szakmai műhellyel és a brüsszeli intézményekkel történő együttműködés. A 2017-es év különös jelentőségét az adja ebben a tekintetben, hogy francia partnerszervezetünk, a MOT idén ünnepli 20. születésnapját. Az egyesület által szervezett nemzetközi rendezvényeken, köztük az Open Daysen sorra kerülő panelen is jelen leszünk.

A CECICN esetében 2016 végén megkaptuk feladatként a hálózat honlapjának szerkesztését, frissítését is. A terveink szerint az egyszerű honlap helyett egy tudásmegosztó platformot hoznánk létre, amelyen keresztül több mint 500 európai városi és regionális önkormányzat egymással történő kommunikációját szeretnénk segíteni, főként a jó gyakorlatok megosztása érdekében.

Partnereinkkel nemcsak a hivatalos rendezvényeken találkozunk, hanem rendszeresen nyújtunk be közös pályázatokat is uniós felhívásokra. Ezt idén is tervezzük. A közgyűlés megrendezéséig ilyen pályázatot nyújtottunk be a Duna Stratégia stratégiai alapjához és az Erasmus+ kiírására.

A nürnbergi Erlangen Egyetemmel és a MOT-tal az Interreg Europe 2017-es felhívásán tervezünk részt venni, egy ETT-s tematikájú pályázattal.

Az ETT-kkel kapcsolatos tevékenységünk révén kaptunk meghívást az ún. Luxemburgi Munkacsoportba, amely a 2015-ös luxemburgi elnökség idején kidolgozott, Európai Határmenti Konvenció (*European Cross-Border Convention*) új uniós eszköz előkészítésén dolgozik. E munkánk során szorosan együttműködünk a KKM-mel, amely szintén tagot delegál a munkacsoportba. Évente általában 2 műhelyre kerül sor, amelyeken idén is részt kívánunk venni.

Minden évben delegációval képviseltetjük magunkat az Európai Városok és Régiók Hetén, Brüsszelben, és kollégáink révén egyre több nemzetközi konferencián tudunk eredményesen megjelenni. 2017-ben kiemelt jelentőségű lesz a *Regional Science Association* (RSA) által Kolozsvárott megrendezendő konferencia (Regional Polarisation and Unequal Development in CEE: Challenges for Innovative Place-based Policies – Térségi polarizáció és egyenlőtlen fejlődés Közép- és Kelet-Európában: kihívások a helyi alapú innovatív politikákkal szemben), amelyen több munkatársunk is előadást tervez tartani: Gyelník Teodor a *Geo-Politics and Geo-economy* szekcióban a szuverenitáselmélet témájában, Hesz Roland a *Places and Tourism Destination Management* szekcióban a határon átnyúló integrált turisztikai fejlesztésekről, Illés Tamás a *Rural*

Areas Under Pressure szekcióban a határ menti perifériák problematikájáról, Ocskay Gyula pedig a *Territorial Governance* szekcióban az ETT-kről.

Terveink szerint jelen leszünk az EUGEO brüsszeli, az AEBR Külső Határok munkacsoportjának svájci, valamint az AESOP lisszaboni konferenciáján is.

B) Tervezési feladatok

Bár csökkenő súllyal, de a tervezés továbbra is jelen van a CESCI portfóliójában. Ezeknek a munkáknak a sajátossága, hogy nehezen tervezhetőek, hiszen a felhívások ezzel kapcsolatban év közben is megjelenhetnek.

Az év végén nyertünk el egy tervezési munkát a Via Carpatia ETT-nél. A feladat egy határon átnyúló foglalkoztatási akcióterv kidolgozása. Amennyiben lesz rá lehetőség, a szlovák-magyar program keretében benyújtható további akciótervek előkészítésében is részt fogunk venni.

A CESCI Carpathia kérésére állítottunk össze átfogó tanulmányt Kassa és Borsod-Abaúj-Zemplén megyék határon átnyúló tematikus turisztikai útvonalainak fejlesztése érdekében. A tanulmányban értékeltük a jelenlegi útvonalakat, nyugat-európai jó gyakorlatokat mutattunk be, és javaslatokat fogalmaztunk meg a jövőbeli fejlesztések irányára vonatkozóan. A dokumentum felhasználható lesz a kapcsolódó kiírásokon előkészítő tanulmányként.

C) Intézményfejlesztés

2017-ben is tovább folytatódik két olyan ETT alapítása, amelyekhez egyesületünk biztosítja a szakmai háttérrel. A magyar-szlovén MURABA ETT esetében az alapító dokumentumok első változata már elkészült, az ECR ETT munkacsoportja azonban csak tavasszal terjeszti az irányító bizottság elé az alapszabályt és az egyezményt, amelyek elfogadására várhatóan nyáron kerül sor.

A hazai ETT alapítását közhasznú, a 14 uniós országot egyesítő ECR ETT létrehozását viszont üzleti szolgáltatásként végezzük.

Meg kell említenünk végül, hogy 2016-ban a CESCI megújítását indítottuk el. Ennek részeként egyrészt új, közös irodába költöztettük a tervezési-fejlesztési részleget és az Európa Intézetet,

másrészt új arculati terveket készítettünk. Ezek alapján fokozatosan újulnak meg arculati tárgyaink, és 2017-ben új honlapot is fejlesztünk.

Budapest, 2017. április 11.

Üdvözlettel:

Dr. Tóth Tamás
elnök
sk.